C/2026/1707

24.4.2026

P10_TA(2025)0292

Geneetiliselt muundatud mais MON 87427

Euroopa Parlamendi 25. novembri 2025. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud maisi MON 87427 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmise loa kehtivust vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (D109634/01 – 2025/2897(RSP))

(C/2026/1707)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse komisjoni rakendusotsuse eelnõu, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud maisi MON 87427 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmise loa kehtivust vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (D109634/01),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määrust (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta ([1]), eriti selle artikli 11 lõiget 3 ja artikli 23 lõiget 3,

— võttes arvesse määruse (EÜ) nr 1829/2003 artiklis 35 osutatud alalises taime-, looma-, toidu- ja söödakomitees 15. septembril 2025 toimunud hääletust, mille tulemusel arvamust ei esitatud, ning apellatsioonikomitees 21. oktoobril 2025 toimunud hääletust, mille tulemusel samuti arvamust ei esitatud,

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määruse (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes ([2]) artiklit 11,

— võttes arvesse Euroopa Toiduohutusameti (EFSA) 27. märtsil 2025. aastal vastu võetud ja 13. mail 2025. aastal avaldatud arvamust ([3]),

([1]) ELT L 268, 18.10.2003, lk 1, http://data.europa.eu/eli/reg/2003/1829/oj.
([2]) ELT L 55, 28.2.2011, lk 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj.
([3]) EFSA geneetiliselt muundatud organismide komisjoni teaduslik arvamus geneetiliselt muundatud maisi MON 87427 hindamise kohta (taotlus GMFF-2023-21254). EFSA Journal 2025;23(5):9380; https://doi.org/10.2903/j.efsa.2025.9380.

— võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone, milles esitatakse vastuväiteid geneetiliselt muundatud organismide (GMOd) kasutamiseks lubade andmisele ([4]),

([4]) Euroopa Parlament võttis kaheksandal ametiajal vastu 36 resolutsiooni ja üheksandal ametiajal 38 resolutsiooni, milles vaidlustati GMOde kasutamiseks lubade andmine. Lisaks sellele on Euroopa Parlament kümnendal ametiajal vastu võtnud järgmised resolutsioonid:

— Euroopa Parlamendi 26. novembri 2024. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse (EL) 2024/2628 kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud maisi MON 89034 × 1507 × NK603 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmise loa kehtivust vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C, C/2025/1797, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1797/oj).

— Euroopa Parlamendi 26. novembri 2024. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse (EL) 2024/2627 kohta, millega lubatakse viia turule geneetiliselt muundatud puuvilla COT102 sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C, C/2025/1798, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1798/oj).

— Euroopa Parlamendi 26. novembri 2024. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse (EL) 2024/2629 kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud maisi MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 ja selle kaheksat alakombinatsiooni sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmise loa kehtivust vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C, C/2025/1799, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1799/oj).

— Euroopa Parlamendi 26. novembri 2024. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse (EL) 2024/1828 kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud maisi MON 810 sisaldava, sellest koosneva ja sellest valmistatud toidu ja sööda turuleviimise loa kehtivust vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni rakendusotsus (EL) 2017/1207 (ELT C, C/2025/1800, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1800/oj).

— Euroopa Parlamendi 26. novembri 2024. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse (EL) 2024/1822 kohta, millega lubatakse viia turule geneetiliselt muundatud maisi DP915635 sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C, C/2025/1801, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1801/oj).

— Euroopa Parlamendi 26. novembri 2024. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse (EL) 2024/1826 kohta, millega lubatakse viia turule geneetiliselt muundatud maisi DP23211 sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C, C/2025/1802, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1802/oj).

— Euroopa Parlamendi 26. novembri 2024. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse (EL) 2024/2618 kohta, millega lubatakse viia turule geneetiliselt muundatud maisi DP202216 sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C, C/2025/1803, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1803/oj).

— Euroopa Parlamendi 26. novembri 2024. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse viia turule geneetiliselt muundatud maisi MON 94804 sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C, C/2025/1804, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1804/oj).

— Euroopa Parlamendi 12. veebruari 2025. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse viia turule geneetiliselt muundatud maisi DP910521 sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C, C/2025/2246, 29.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2246/oj).

— Euroopa Parlamendi 12. veebruari 2025. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse viia turule geneetiliselt muundatud maisi MON 95275 sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C, C/2025/2247, 29.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2247/oj).

— Euroopa Parlamendi 8. mai 2025. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud sojauba MON 87705 × MON 87708 × MON 89788 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (P10_TA(2025)0106);

— Euroopa Parlamendi 8. oktoobri 2025. aasta resolutsioon komisjoni 22. septembri 2025. aasta rakendusotsuse (EL) 2025/1898 kohta, millega lubatakse turule lasta geneetiliselt muundatud maisi DP51291 sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest valmistatud tooteid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (P10_TA(2025)0222).

— võttes arvesse kodukorra artikli 115 lõikeid 2 ja 3,

— võttes arvesse keskkonna-, kliima- ja toiduohutuse komisjoni resolutsiooni ettepanekut,

A. arvestades, et komisjoni 4. detsembri 2015. aasta rakendusotsusega (EL) 2015/2281 ([5]) anti luba viia turule geneetiliselt muundatud maisi MON 87427 (edaspidi „GM mais“) sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest valmistatud tooteid;

B. arvestades, et Belgias asuv äriühing Bayer Agriculture BV esitas 19. märtsil 2024 Ameerika Ühendriikides asuva äriühingu Bayer CropScience LP nimel komisjonile määruse (EÜ) nr 1829/2003 artiklite 11 ja 23 kohase taotluse eespool nimetatud loa kehtivuse pikendamiseks;

C. arvestades, et pikendamistaotlus hõlmab GM maisi sisaldavat, sellest koosnevat või sellest valmistatud toitu ja sööta ning seda sisaldavaid või sellest koosnevaid tooteid, mis on ette nähtud muuks otstarbeks kui toiduks ja söödaks, kuid mida ei viljelda; arvestades, et kõnealune luba hõlmab ka selliste muude toodete (v.a toit ja sööt) turule laskmist, mis sisaldavad GM maisi või koosnevad sellest ja mida kasutatakse nagu muud maisi, kuid mida ei viljelda;

D. arvestades, et EFSA esitas 27. märtsil 2025 heakskiitva arvamuse, milles jõuti järeldusele, et pikendamistaotlus ei sisalda tõendeid uute ohtude, muutunud kokkupuuteohu ega teaduslike ebamäärasuste kohta, mis muudaksid tema 2015. aastal avaldatud esialgse riskihindamise järeldusi;

E. arvestades, et EFSA hinnangus ei käsitletud piisavalt kumulatiivset ja kombineeritud mõju, pikaajalisi toksikoloogilisi uuringuid ega glüfosaadi suurema kasutamise kaudseid ökoloogilisi tagajärgi;

F. arvestades, et GM mais on glüfosaadi suhtes resistentne; arvestades, et glüfosaati on seostatud riskidega elurikkusele, mulla ja vee tervisele ning võimaliku mõjuga inimeste tervisele;

G. arvestades, et glüfosaadi suhtes resistentsete geneetiliselt muundatud põllukultuuride ulatuslik kasvatamine ekspordiriikides on toonud kaasa herbitsiidide suurema kasutamise, resistentse umbrohu tekke ning negatiivsed tagajärjed põllumajandussüsteemidele, ökosüsteemidele ja maakogukondadele;

H. arvestades, et komisjoni rakendusotsuse eelnõus ette nähtud keskkonnamõju seire kava tugineb suures osas üldisele järelevalvele ega näe ette sihipäraseid ja sõltumatuid pikaajalisi uuringuid tolmeldajate, mullaorganismide, veeorganismide ja mittesihtliikide kohta;

I. arvestades, et teadusliku ebamäärasuse ja tõendite korral võimalikust kahjust tuleks kohaldada Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 191 sätestatud ettevaatusprintsiipi;

J. arvestades, et määruses (EÜ) nr 1829/2003 nõutakse, et geneetiliselt muundatud toit ja sööt ei tohi avaldada kahjulikku mõju inimeste ja loomade tervisele ega keskkonnale;

K. arvestades, et terviseühtsuse põhimõtte kohaselt tuleb GMOde pikaajalise kestlikkuse ja ohutuse hindamisel arvesse võtta inimeste, loomade, taimede ja keskkonna tervise vastastikust sõltuvust;

L. arvestades, et Euroopa Parlament on seisnud järjekindlalt vastu GMOde lubadele ja lubade pikendamisele juhtudel, kui liikmesriigid ei saavuta alalises taime-, looma-, toidu- ja söödakomitees või apellatsioonikomitees kvalifitseeritud häälteenamust, mis näitab, et otsustusprotsessis on püsiv demokraatia puudujääk;

([5]) ELT L 322, 8.12.2015, lk 67, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2015/2281/oj.

1. on seisukohal, et komisjoni rakendusotsuse eelnõu ületab määruses (EÜ) nr 1829/2003 sätestatud rakendamisvolitusi;

2. on seisukohal, et komisjoni rakendusotsuse eelnõu on vastuolus liidu õigusega, sest see ei ole kooskõlas määruse (EÜ) nr 1829/2003 eesmärgiga, milleks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 178/2002 ([6]) sätestatud üldpõhimõtete kohaselt on luua alus inimeste elu ja tervise, loomade tervise ja heaolu ning keskkonna ja tarbijate huvide kaitse kõrge taseme tagamiseks seoses geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kasutamisega ning tagada samal ajal ka siseturu tõhus toimimine ja kooskõla ettevaatusprintsiibiga;

3. palub komisjonil oma rakendusotsuse eelnõu tagasi võtta;

4. kutsub komisjoni kooskõlas terviseühtsuse põhimõttega üles GM maisile antud luba mitte pikendama, sest sellega kaasnevad glüfosaadi kasutamise, resistentse umbrohu, elurikkuse vähenemise ja ebapiisavate pikaajaliste tõenditega seotud ohud;

5. kutsub komisjoni üles esitama viivitamata seadusandliku ettepaneku GMOsid käsitleva otsustusprotsessi reformimiseks, et reageerida Euroopa Parlamendi järjepidevatele vastuväidetele ja liikmesriikide kvalifitseeritud häälteenamuse puudumisele;

6. nõuab tungivalt, et komisjon võtaks arvesse liidu kohustusi, mis tulenevad rahvusvahelistest kokkulepetest, nagu Pariisi kliimakokkulepe, ÜRO bioloogilise mitmekesisuse konventsioon ja ÜRO kestliku arengu eesmärgid;

7. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

([6]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määrus (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused (EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/178/oj).